

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre 3 ft.
 Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulaj-
 donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyomdá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden **kedden** és **pénteken**.

Egyes szám ára 10 kr.

A közigazgatás államosítása.

II.

Mióta a kormány két legújabb tagja váauasztóikhoz intézett levelökben az állami közigazgatás eszméjét újabban meglókték és mozgásba hozták, több oldalról hallottunk ez ügyben érveket, felhozni pro is, contra is; de úgy a képviselőházban, mint az azon kívül tett nyilatkozatokban nélkülözöttük a legesekélyebb utalást is arra nézve, mely a nagy közönséget csak legkevésbé is tájékozhatta volna a létesítendő reform alapvonásairól legalább oly mértékben, mely az önkormányzat barátainak agályait csak valamennyire is megnyugtanni képes lett volna.

Igaz, ma még nem egészen időszerű a közigazgatás államosított szervezetének részleteibe belebocsátkozni, de ne feledjük, hogy az állami közigazgatás alatt a legtöbbször a legmeregvebb centralizmust és az autonomia sírbaállítását értik és hogy azokhoz, kik az önkormányzatot a centralizáció dacára is fentartandónak vélik, csaknem az egész nemzet tartozik.

Fajunk jelleme egész multjával és minden tradícióival az önkormányzat szervezetében gyökerezik. Más államokban a legmeregvebb központosítást a modern államélet elengedhetlen feltételének tarthatják, elmélet és gyakorlat a saját viszonyaik között talán igazat is ad nekik, de hazánkra nézve a legveszélyesebb kísérletnek kellene tartanunk, ha — a mint az egyéb intézményeinknél történt — közigazgatási rendszerünk átalakítása alkalmával szinte az idegen, ha mindjárt fejlettebb államok közigazgatási szervezetének alapelveit tartanók szem előtt, mert ennek alakulására nézve bármely nemzetet illetőleg csakis a saját beléletének jellegzetessége és történeti fejlődésének utjai lehetnek irányadók.

A történeti alapot mellőzni amyi volna, mint a nemzeti szellemet semmibe sem venni és éppen azért az a kérdés, vajjon a törvényhatóságok önkormányzati joga fennmaradjon-e sértetlenül a jövőre is, minden kétségen felül áll és nem is hisszük, hogy akadjon Magyarországon olyan me-rev centralista, ki a vármegyék önkormányzati hatáskörét feladni akarván.

De viszont nem tarthatjuk üres frázisnál egyébként az oly minden meggondolás nélkül oda-vetett állítást, miszerint vita tárgyát sem képezheti, hogy a központi igazgatás és az önkormányzat hatáskörének hol vannak demarkacionális vonalai.

Ellenkezőleg, a feladat nehézsége épp abban áll, hogy úgy vonjuk meg a municipális önkormányzat és a központi igazgatás határvonalait, hogy a hatáskörök paralelizálása által ugy amannak szabad és független rendelkezése, valamint emennek gyors és akadálytalan működése feltételül biztosíthatassék.

Ha azok, a kik ma minden negyedévben a megye székhelyére berándulnak, hogy ott sarkukon egyet forduljanak a törvényhatósági bizottság üléstermében, csakugyan hiszik, hogy ez által eleget tettek az önkormányzat nagy elvének, ám legyenek boldogok és üdvözüljenek e hitükben, mert rajtuk kívül bizonyára az egész világ tudja, hogy ez a mai prakszis nem egyéb, az önkormányzat irridiójánál, nem egyéb, mint szemfényvesztés, *oly állapot, melyet a negyedévenként tartott közgyűlések általi igazgatás lehetlenségével szemben a modern államélet igényei lehető gyors s kielégítésének szüksége akarva, nem akarva megteremtett.*

Séjtelmünk sincs ugyan, hogy vajjon a kormány mily irányban kontemplálja megalkotni az idevonatkozó törvényjavaslatot és hogy melyek lesznek annak irányadó alapelvei, de nézetünk szerint arra nézve, hogy az önkormányzat szabad rendelkezése biztosíthatassék és az érdeklődés ébren tartassék, leghelyesebb volna a törvényhatóságok működési körét bizonyos tekintetben parlamenti formára megalkotni.

E szervezet szerint a megyei képviselőtestület tagjai az ügyek természetének megfelelő számú szakbizottságokba lennének sorozandók és minden ügy végérvényes határozat előtt a bizottságokban lenne tárgyalandó. A közgyűlés saját kebeléből választaná elnökét és a jegyzőket, a bizottságok pedig a maguk előadóját.

A közgyűlésnél meghagyandó volna mindaz, a mit a köz- és általános helyi érdekű kérdésekben eddig is gyakorol, sőt kiszélesítendő volna akként, hogy a törvényhatóság területét általánosan érdeklő ügyekben végérvényesen is határozná.

Viszont a gyors ellátást igénylő tisztán igazgatási és végrehajtási ügyek a központi igazgatás hatáskörébe volnának utalandók. Maguk a közigazgatás közegei a szakminiszteriumok formájára szakosztályokba volnának sorozandók. E szakosztályok a következők lennének: 1. közigazgatási szakosztály, mely alá a rendőri, statisztikai, utjoneozási, nyilvántartási, humanitárius és egyéb rokonügyek is tartoznának, a szakosztály elnöke: az alispán; 2. közoktatási, a szakosztály elnöke: a tanfelügyelő; 3. pénzügyi, az összes állami, megyei, községi adókra, szakosztályi elnök: az adófelügyelő és 4. közigazdasági, mely alá földmívelési, vízszabályozási, ipar és kereskedelmi (a kamarák megszüntetésével) és közlekedési ügyek tartoznának. E szakosztály gyakorolna egyuttal a megye területén létesített magán és társulati hitelintézetek felett az ellenőrző felügyeletet, a szakosztály elnöke volna: a megyei közigazdasági felügyelő.

Ez utóbbi szakosztály lenne hivatva az állam közigazdasági politikájában a helyhatósági szervet képezni, a vállalkozási szellemet élesíteni, kezdeményező és irányító befolyást gyakorolni, szóval a közigazdasági igazgatást, miként az a nyugati államokban is megvan, nálunk is megteremtteni.

E beosztásnak aztán meg lenne azon hasonlíthatatlan nagy előnye is, hogy mindazon adminisztratív intézményeink, melyek mint a tanügyi, gyári, ipari, vízjogi és különösen a pénzügyi, különálló apparaturára támaszkodnak a közigazgatás egyesítése által a rendes adminisztratív szervezetbe beilleszthetők volnának.

A negyedévenként tartandó képviselői üléseken a szakosztályok főnökei a megfelelő szakosztály működéséről jelentést tartoznának benyújtani és a képviselőtestület tagjai által hozzájuk intézett interpellációkra felelni.

Mint hogy a helyes reform másképp nem képzelhető, mint úgy, hogy a főispán maga vezesse mint a megye első és legfőbb tisztviselője a közigazgatást, az ellenőrzés is tisztán az ő kezeibe tételnek le. Felelősséggel azonban csupán a kormánynak tartoznának; vele szemben az interpellálásnak helye nem lehetne, mint hogy a rendeletek tulajdonképeni végrehajtói a szakosztályok főnökei lennének. A képviselőtestülethez betérjesztendő ugyan jelentését évnegyedévenként arról, a mit a megye közigazgatásáról tapasztalt, de csak egyszerű tudomásvétel végett. Minden oly esetben, midőn a megyei képviselő a főispán jelentését tudomásul nem venné, fennmaradna a joga a kormánnyhoz felterjesztést tenni.

Látható, hogy e reform az elmondott irányban keresztülvive, midőn így a hazai viszonyok parancsolta tekintetektől indulna ki, nemcsak hogy nem adna fel semmit „a nemzet ősi sarkalatos jogaiból“, nemcsak hogy nem „taszitaná sírba az önkormányzatot“, hanem megszabadítva a megyei képviselőt minden hivatalos elem feszélyezésétől, a virilizmus megszüntetésével pedig minden plutokratikus befolyástól, az önkormányzat nagy eszméjét a maga legtisztultabb elveiben fogná realizálni.

Másrészt pedig az adminisztracionális ügyek a megyei közgyűlések hatásköréből kiemelve és az állami közigazgatásba, mint a kor által megkövetelt legmegfelelőbb keretbe beillesztve, e tény a magyar államnak eddig nem birt erőt, a nem-

zeti eszmének eddig nem sejtett érvényesülést fogná szerezni.

Bárki leszen is az, ki a belügyi tárcát átveszi, e reform behozatala ma már sokáig nem késhet, de aki azt akként fogja majdan keresztülvinni, hogy e reform úgy a nemzet szellemének, mint az államélet modern igényeinek egyaránt megfelelő leszen, nincs kétely benne, e férfi a magyar állam kormányfőirai között előkelő állást fog magának biztosítani.

Pozsonyi Béla.

Az ujvidéki főispán beiktatása.

A lakosság általános lelkesedése közt június hó 18-án ment végbe dr. Flatt Viktor ujvidéki főispán beiktatása. A tanácsterem kicsiny volta miatt a beiktató városi közgyűlést kivételesen az „Erzsébet“ szálloda zászlokkal és gallyal díszített nagyterembe hívták össze. A bizottsági tagok teljes számban jelentek meg és mint vendégek Mórész Pál, Dimitrievics, Rohonyi, Fernbach képviselők, továbbá nagyszámú hölgyközönség, nagyszámú polgárság, tisztviselők és a vármegye bizottsága.

Kilenc órakor nyitotta meg Popovits István polgármester az ünnepélyes közgyűlést, mely indítványára hat-tagu küldöttséget menesztett a főispánért, ki fényes díszmagyarban a terembe lépve, harsogó éljenzéssel fogadtatott.

A főjegyző felolvasta ezután a kinevezést, mire a polgármester a főispánt lendületes beszédben üdvözölte, kiemelve, hogy a nemzetiségek és felekezetek feltételek ugyan törvényes jogaikra és kulturális érdekeikre, de tevékeny részt követelnek maguknak a közfőra irányuló működésben, mert valamennyinek főcélja a haza boldogságát előmozdítani. Ennek elérésében vetélkedve, a főispán kormányzata alatt a városnak egyetértésen és testvériségen alapuló felvirágzását biztosan hiszi. Szavait a polgármester a király, a haza és a főispán éltetésével végezte.

Éljenzésekkel fogadták a polgármester beszédét, mire a főjegyző fölolvasta az eskü szövegét, a főispán érces hangon elmondta az esküt és aztán nagy tisztes közt tartotta meg székfoglaló beszédét, melyben kegyelettel adózott elhunyt elődének és kiemelte, hogy minden törekvése a haza szent ügyének és Ujvidék város felvirágzásának lesz szentelve.

Földadatainak legfőbbike — ugymond — a magyar állameszme fentartását és minden körülmények közt feltétlen érvényre juttatását biztosítani. Meg vagyok győződve — folytatja — hogy a fennálló törvények lelkiismeretes és részrehajlatlan szigorú alkalmazása, a nemzetiségeknek a magyar állameszmével és a törvénnyel hozható jogos kívánságai és kultúrtervéseinek tiszteletben tartása hathatós eszközei lesznek ama meggyőződés megszilárdulásának, hogy a magyar haza egyenlő szeretettel öleli magához magyar és nem magyar ajkú fiait. Hiszem, hogy ezen az uton elérem a kitűzött célt és nem lesz okom hatalmi eszközökhöz nyulni, a melyeket azonban habozás nélkül fogok alkalmazni ott, a hol ezt a magyar állam tekintélyének fentartása s a törvény vagy a magas kormány rendeleteinek szigorú végrehajtása érdekében el nem kerülhetem.

Beszéde további folyamán a főispán Ujvidék város közigazgatási érdekeivel foglalkozott; fölemlítette a hazai városok kulturális hivatását s gyors fejlődésüket; Ujvidék város kedvező helyrajzi és forgalmi fekvését, melyet a Vaskapu szabályozása még inkább fog javítani, az élénk kultúrélet s az ezekhez mérendő közigazgatási feladatokat. A város fölvirágzásának első biztosítékát a polgárság helyes törekvésiben látja s azokat támogatni fogja a közigazgatásban némely ideiglenes megszüntetésétől s a szervezeti statutumok végrehajtásától vár sokat, a maga részéről pedig kiváló súlyt fektet a tisztviselők jellemzilárságára és minőségére.

A törvényes ellenőrzést kiváló szigorral kívánja gyakorolni s minden panasz alapos megvizsgálását igéri. Beszédét a király, haza és a hazafias városi polgárság éltetésével fejezte be, mire a közgyűlés zajos éljenzéssel felelt.

A főispáni beszédet ezután szerb nyelven Ifkovics aljegyző s némétül Schreiber Antal főjegyző olvasta fel fordításban, mire a közgyűlés a főispán éltetése mellett véget ért.

Következtek a tisztelgések. A tisztelgők sorában a városi törvényhatóság a polgármester vezetés alatt, a helybeli összes felekezetek papsága együttesen Kopper apát-plébános, a közös tisztikar Albrecht alezredez, a honvédség Cziráky őrnagy, Bácsmezgye törvényhatóságának küldöttsége Kolozsváry főszolgabíró, a román kath. egyházközség Kopper apát-plébános, a gör. kel. dr. Stankovics, az ágostai Rohonyi képviselő, a református Molnár lelkész, az izraelita Preszbúrger ügyvéd vezetés alatt; továbbá a Matica, Dimitrievics képviselő, a szerb színház Hadzsits Antal vezetésével; a magyar és szerb főgimnázium, az állami kereskedelmi iskola Frankl István vezetés alatt, az állami és szerb polgári leányiskolák, a mérnöki hivatalok, egyéb államhivatalok, lövészgyűlés, magyar és izraelita négyletek, magyar kaszinó, tüzoltó,

munkás-, technikus-, magyar- és szerb egyletek; a magyar dalárda és nagy számmal egyesek.

Valamennyi szónok beszéde a Flatt kinevezetése fölötti általános meglepedést tükrözte vissza. Kiválóan emelkedett szellemű beszédet mondott Lohmayer István törvényszéki elnök, a kir. törvényszék, a járásbíró és az ügyészség vezetője.

A főispán valamennyi üdvözetlet meleg hangon köszönte meg.

A vidékről egyre hozta a táviró a szívélyes üdvözeteket. Czorda Bódog kuriai bíró szintén távirati uton üdvözölte az új főispánt.

Délután 1 órakor bankett volt az Erzsébet szállóban, melyen a város intelligens és polgári elemei, magyarok, németek és szerbek — kivált az utóbbiak nagy számmal — teljesen megtöltötték a szálloda nagy- és kisdiszternét. Impozáns látványt nyújtott a 300 személyből álló díszes vendégközörség, melynek tagjai lelkes éljenzéssel üdvözölték a terembe lépő főispánt. Az asztalfőn a főispán ült, tőle jobbra a polgármester, Kopper apát, Albrecht alezredes és Rohonyi Gyula, balján Mandics, Dimitrievics Milos, Hirsch Tivadar és Barits ezredes foglaltak helyet. Az ebéd alatt a 61-ik ezred zenekara játszott Szommer karnagy vezetésével. Flatt főispán toasztját a felségére a királyra és felséges családjára, állva hallgatták meg s hármassal éljenzéssel kísérték. Előnk tetszést arattak szavai, melyekben a haza szellemi és anyagi felvirágoztatásán törhetlen kitartással, s a külföld által is méltányolt siker közt munkáló Tisza Kálmán miniszterelnököt és a kormány többi tagjait elvette. Möriz Pál a főispánt köszöntötte fel. Stefanovits Lyuba és Gosztovits Pál szerbül, Bruck németül köszöntötte fel a főispánt, ki a polgárságra emelte poharát. Szóltak még Süss Ignác és Möriz Pál, ez utóbbi Lohmayer törvényszéki elnökre, Frankl a felekezetre, Balla főkapitány a katonaságra, Horváth József a vármegyére írték poharaikat. Kiváló tetszést arattak Hirsch volt országgyűlési képviselő szavai, ki hosszabb idő óta teljesen visszavonulva a közügyektől, a polgárságot arra tüzei, hogy sorakozva a gazdag lelki adományokkal, tetterővel, eréllyel és munkakedvvel telt főispán körül, az egyetértésben, az összetartásban jólre vezető uton haladjon. — Az általános lelkesedés hangulatát misem zavarja; a magyarok, németek és szerbek egyaránt biznak az új főispán működésében. A nagy számban érkezett sürgönyök közül kiemeljük a Gromon Dezős és Bende püspök meglehangu üdvözetét.

ELŐFIZETÉSRE FELHÍVÁS

„BÁCSKA“

XII. évfolyamára.

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	6 frt.
Fél évre	3 frt.
Negyed évre	1 frt 50 kr.

Néptanítók számára:

Egész évre	4 frt.
Fél évre	2 frt.
Negyed évre	1 frt.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor** könyv- és könyvomdájába küldendők.

Hirek.

Az új belügyminiszter. Öfelsége a király f. hó 19-én kelt legmagasabb kéziratával gróf Teleky Géza orsz. képviselőt nevezte ki belügyminiszternek. Az új miniszter f. hó 24-én tette le a hivatalos esküt és e napokban fogja a belügyminisztérium vezetését átvenni.

Bérmálás. Méltóságos és főtisztelendő Majorosy János tinnini felszentelt püspök ur, bérmautjában e hó 14-én érkezett Kulára, hol úgy a határon, mint benn a községben rendkívül ünnepélyes és lelkes fogadtatásban részesült. Kulán 1300 hívót részesített a bérmálás szentségében. Délben a püspök tiszteletére dr. Hoffmann Károly plébános 50 teritékű diszbedet adott, melyen a környék papsága és a helybeli intelligencia teljes számban vett részt. A felköszöntők sorát a házi gazda kezdte meg, egymásután elmondott három olyan remek tószttal, a melyet ritkán van alkalmunk hallani; az első illette dr. Haynald Lajos érsek ur öminenciáját, a második a bérmáló püspök ur ömeltőségét, a harmadik dr. Molnár Károly járási főszolgabíró, mire nyomban ugyancsak a járási főszolgabíró zajos tetszés mellett püspök ur ömeltőségét köszöntötte fel. Dr. Molnár főszolgabíró Martin József filipovai esperes-plébános, ez pedig Dosztig községi jegyzőt elvette. Kuláról d. u. 5 órakor indult el ömeltőségére Kucurára és az elindulásakor, valamint a határon az elbueszások épen olyan lelkes ovációk tárgya volt, mint érkezésekor.

Személyi hir. Lovag Fehér Ipoly, szegedi tanterületi főigazgató, hétfőn reggel az érettségi vizsgálatok megtartása céljából városunkba érkezett.

Meghívás. A vármegye központi választmánya folyó évi június hó 27-én (csütörtökön) délelőtti 9 órakor hivatalos helyiségben a képviselő-választók ideiglenes névjegyzékének az összeíró küldöttségek által bemutatott összeírásai lajstromokból leendő összeállítására, illetőleg megállapítására tekintetből ülést fog tartani. Zomborban, 1889. évi június hó 20-án. Karácson Gyula, főjegyző, mint a közp. választmány helyettes elnöke.

Névnep. A megyei árvászek tisztikara f. hó 24-én Rezsny János árv. ülnök vezetésével tisztelt szeretve tisztelt főnökénél, Mihályi János árv. elnök úrnál, aki e napon ille nevének és születésének 57. évfordulóját. Rezsny János árv. ülnök üdvözetlét az ünnepelt ősz meghatottan mondott köszönetet kártársainak s figyelméért, röviden esetele 40 évi nehéz tövises hivatalnok pályáját s kitartásra, munkakedvre ösztönözve a tisztelőket, viszont nekik és családjainak kívánt minden jót. Tartás az Isten még számos esztendőkn át, családja és a társadalom diszére, egészségben és ép erőben!

Uj orvos. Dr. Huber József, jeles földink, f. é. június 17-én promoveáltott orvostudorrá. A fiatal orvos 1888. évi július hava óta a budapesti szent Rókus köz-kórházban működik Gratulálunk!

Pályázatok. Irnoki állás a titeli járásbírósnágnál július 18-ig. — Irnoki állás a palánkai járásbírósnágnál július 18-ig.

Uj ügyvéd. Dr. Pataj Sándor, ki e napokban sikerrel tette le az ügyvédi vizsgát, városunkban ügyvédi irodát nyitott.

Installáció Sztanisicon. A nemrég kinevezett sztanisicsi róm. kath. plébános, főt. Hümpfner Alajos ur, f. hó 23-án tartá beiktatási ünnepélyét, melynek lefolyásáról sztanisicsi tudósítók a következőket írja: A mai napi beiktatási ünnepélyre való tekintettel, az isteni tisztelet már reggeli fél tizkor vette kezdetét. A beiktatást végző beiktatási esperes-plébános a zsufolóság megtelt templomban legelőször a kinevezési, illetve megerősítési okmányokat olvastatta fel német, majd magyar nyelven; aztán német s később magyar nyelven szólott a hívőkhez s a beiktatandó plébánoshoz; a szokásos formák megtartása mellett átadta neki az Evangéliumot és a templom kulcsait, jelképezve a papság lelki küldetését. Ezek végeztével a beiktatott plébános a szószekekre lépett s rövid, de velős német beszéd kíséretében bemutatá magát híveinek, s szólott az egyház isteni eredetéről és fontosságáról; végül kéri a Gondviselést, hogy árássa el őt és híveit kegyelmével, mert csak annak segítségével leend az ő és hívei ismert jóakaratainak üdvös eredménye. Eme beszédet a plébános ur magyar nyelven is elmondotta; aztán a szószekekről lelépve, a kerületi esperes, Ribovics András garai lovag-plébános, Matkovics Bertalan bajnoki plébános, Rapp Sebestyén, helybeli káplán és Páv Ferenc theologus segédlete mellett ünnepélyes szent misét tartott, mely alatt a lövész-század a templom előtt tisztelet. Az isteni tisztelet végeztével a beiktatott plébános vendégiszertő házának udvarán sátor alatt nagyszerű, izletes és válogatott ételből álló ebéd következett, persze nem kutyiz, hanem jó borok mellett, melyen az említettek kivül Mayer Nándor esonolpai, dr. Hoffmann Károly külai, Maison Mihály rigyciai, Tormássy Gábor katymári, Schröder György gákovai, Fuchs József krusevlyai plébánosok és Roekenstein Nándor beiktatási káplán vettek vidékről részt; ezeken kívül hivatalos volt a helybeli intelligencia s a községi elöljáróság. A tósztok hosszú sorát maga a plébános kezdte meg, éltelve fömagassága és főtisztelendő bibornok-érseket s a méltóságos báró Redl családot, mint templom-pátrónusokat. De nem feledkezett meg a beiktatást végző esperes-plébánosról sem, éltelve őt, megköszönve fáradságát; majd a jelenlevő községi elöljáróságot s híveit. A beiktatott plébánosra többen emeltek poharukat, s igen sikerülten Beke Gyula gyógyszerész és Dvornák József takarékpénztári tisztviselő. Az ebéd fadaralmának kipihenése után a távolabb lakó vendégek kezdték megbontani a társaság teljességét, s példájukat a közelebb lakó vendégek, valamint a helybeli meghívottak is követték, úgy, hogy esti 8 órakor már esend honolt a plébánián és környékén. Szabadjón tudósításonkat, szeretett plébánosunkra vonatkozólag, községünk egyhangu és szívből jövő, őszinte kívánatával bezzárni: ad multos annos! R. I.

Lefoglalt emlékmékek. Ujvidéken az Alexivics ottani kereskedő által, a Ravanicán rendezendő rigómezei emlékműp alkalmára vert emlékmékek, számszerint körülbelül 2000 darabot, az ottani rendőrség lefoglalta.

Közgyűlés. Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottsága 1889. évi június hó 26-án délelőtti 9 órakor a városháza nagytermében rendes közgyűlést tart. Tárgyak: 1. Polgármesteri jelentés. 2. Az üresedésben levő irnoki állásnak választás utján való betöltése. 3. A házépítési 1888. évi megvizsgált számadásai. 4. Kiküldött bizottság jelentése, a vásártér rendezése tárgyában. 5. A kórházi és szegényügyi, valamint a pénzügyi és gazdasági bizottságok előterjesztése a szegényügy végleges rendezése tárgyában. 6. Polgármesteri előterjesztés, a helybeli szederfák idegen községbeli lakosok általi lelevelezésének eltiltása iránt alkotandó szabályrendelet tárgyában. 7. A városi közigazgatási bizottság mult félévi jelentése. 8. Ungvármegye közönségének átirata a közigazgatási tisztviselő nyugdíjárulokokkal terhelt fizetésének adoménességére iránt a képviselőházzal intézett felirat pártolása iránt. 9. Jogügyi bizottság jelentése a guboraktár céljából ajándékozott városi terület tárgyában. 10. Lorenz Károly cs. kir. memóriákari számadásnak a város közönsége által ajándékozott emléktárgyat megköszönő levele. 11. A Falcione Gyula-féle ösztöndíj alapítvány 1889.—90. évi költségvetése. 12. Közigazgatási bizottság bejelentése az üléseiről igazolatlanul elmaradt tagok iránt. 13. Pénzügyi és gazdasági bizottság előterjesztése, az ó-sztapari esarda felépítése tárgyában beérkezett ajánlat elfogadása iránt. 14. A nagykörsői m. kir. méntelep bajai osztályának megkeresése a helybeli fedetettési állomás célszerű berendezése tárgyában. 15. Polgármesteri előterjesztés a hátralekös adóügyi munkák költségeinek f. év. III. negyedére leendő engedélyezése iránt. 16. Tillinger Ferenc városi gazda fejelemly ügyében bejelentett jogerős polgármesteri határozat. 17. Nyugdíjkezelő bizottságny előterjesztése Orehoja Sándor városi rendőrhadnagyának a nyugdíj intézménybe leendő felvétele iránt. 18. Dr. Thim József orvostudori oklevélének meghirdetése. 19. Lugomerszky Mladen adótitzt kérvénye szabadságidő engedélyezése iránt. 20. Stolisits Mátyas irnok kérvénye szabadságidő engedélyezése iránt. 21. Időközben beérkező sürgős ügydarabok. Zomborban, 1889-ik évi június hó 22-én. Dr. Csibás Benő, polgármester.

Megszökött kereskedőség. Holländer Dezős bajai kereskedőségét 212 frt 80 krral megszőkött, de Mokrinban pazar költségeze által a figyelmet magára vonta, a hol a rendőrség elfogta és Bajára visszakísérte.

Csorvenkáról írják: F. hó 16-án történt meg lovag Ország Sándor, m. kir. udv. organokészítő által felállított új orgona átvétele a felülvizsgáló bizottság és az egyház presbyteriuma által. A felülvizsgálati s átvételi jegyzőkönyvben méltán megérdemelt dicséretet szavazott a bizottság nevezett orgonapítónak. Az egész orgona, úgy annak minden egyes része a szerződésben foglalt kötelező pontok szerint készült el és állítattat fel. Ország S. az egyház és szakértők teljes meglegedését érdemelte ki. Az új orgona ünnepélyes bemutatása f. hó 23-án volt.

Eljegyzés. Horváth József 18 éves ifju, a gombos-bogojevai elsőrendű zenekar vezetője, jegyet váltott a bogojevai nagyvendéglőnek nevezettségű, kedves leányával, Vidákovits Mariskával.

Az országos dalárünnepély f. évi augusztus 15—18. napjain fog Szegeden megtartatni. Eddig 22 daláregyesület jelentkezett.

„Katonaeer kaplán“. Egy helybeli német lap olvasta a Bácskában, hogy Schauer Ferenc katonai lelkész kerynjai plébánossá nevezetett ki; és lefordította e mondatot a következőleg: „der Katonaeer kaplán Franz Schauer wurde zum Pfarrer von Kerynja ernannt.“ Ime egy példa, hogy lesz Jakob Leiter jámbor ócskaruha-kereskedőből — Jakob létraja. (Beküldetett.)

Aratási kilátásaink az utolsó napokban végtelenül szomorura változtak. A buza sok helyen rozsdás, másutt megvan döve, ismét máshol öszszeszak és elvész a szeme. Határunkban sokan lekaszálták a termést szénának, hogy kárba ne vesszen. Egyébiránt desperálni még ráértünk és nem lehetetlen, hogy ez esetben is csak a gazdáknak ama ismeretes panaszával állunk szemben, hogy: soha sincsen jó idő.

Eljegyzés. Csantavér községben Schäffer Mór kereskedő eljegyezte Kohn Éva kisasszonyt, Kohn Sámuel billéti postamester kedves leányát.

Érdekes árverés volt a városházán e hó 23-án. A hónapok óta közbeszéd tárgyát képező vadászat adódott ki. Ezelőtt 205 frt volt a bérlet, ezt vették most kiküldött árul. Az ígéretek egymásutánja ez volt: Ambrozovich Gyula 300 frt, Lebach Keresztély 1000 frt, Szemző János 1100 frt, Vujevich Zakár 1150 frt, Szemző János 1180 frt, Lebach Keresztély 1400 frt. Ezzel a szóbeli árverés véget ért. Ezután a zárt ajánlatok bontattak föl. 1. Lebach Keresztély 1416 frt. 2. Ambrozovich Gyula 350 frt. (Nagy derültség és vadászias közbeszólások.) 3. Fernbach Bálint, Falcione Gusztáv, Városy László 500 frt. 4. Városy László 1200 frt. Így tehát a győztes Lebach Keresztély maradt, aki 1416 frtot, vagyis az eddigi bérletnek majd hétszeresét fizeti. Így már szeretik a versengést, ha a közkassza ilyen hasznos hoz belőle.

Istenáldás. Budanovits Ferenc szabadkai lakos nem mindennapi Istenáldással dicsekedhetik. Neje Petrik Teréz ugyan f. hó 18-án három leánygyermekket szült.

Himen. Thum Adolf, a helybeli Mayer és Thum kedvelt új cégnek egyik tagja, eljegyezte Mayer Károly érdemes polgártárs és városatya kedves leányát, Mariska kisasszonyt.

Évzáró vizsgálatok. A hódsági róm. kath. népiskolában az évzáró vizsgálatokat a mult héten tartották meg számos tanítványbarát és nagy érdeklődő közönség jelenlétében. A jelenlevők a vizsgálatok menétét nagy figyelemmel és érdeklődéssel hallgatták végig. A gyermekek minden egyes tantárgyban nagyon szép haladást mutattak fel, de különös örömet, sőt meglepetést keltett azon szép siker, melyet tanítóink a magyar nyelv tanításában értek el. Tanítóink kiváló szorgalmukkal legyőzték a nehézségeket és fardhatatlan buzgókodnak a magyar nyelv tanításában, lelkesülve és lelkesítve tanítványaikat is. A lefolyt vizsgálatok oly szép eredményt mutattak fel e téren, melyért Wenk, Fogl, Laezus, Brandeker és Schneider derék tanítóinknak és t. Tillinger Miklós szeretett káplánunknak szívből gratulálunk. Kiknek munkája oly eredményes volt, mint az övék, azok nyugodtan tekinthetnek vissza a lefolyt tanévre, melynek összes fardalmait a minden oldalról jövő elismerés a lehető leghézsobb jutalom. r. I.

Kutyamérgezesek. Sokan és sokfelől tettek már bizanszt nálunk a rendőrségnek ama eljárása ellen, hogy a kutyákat embereivel megleseleti és nekik mérgező gombócokat gurít oda. Sokan azt mondják, hogy az ilyen mérget néha más állat is felfalja, sőt némelyek állítólagos tényeket hoztak fel előtünk egyes házi állatoknak, például tehencnek és sertéseknek ily módon történt megmérgezése felől. Nézetünk szerint is veszedelmes játék a mérgeggel való pusztítás; mert hiszen majdnem lehetetlen, hogy ahol annyi mérgezőgombóc közösen forog, el ne tévedeljen s oly helyre ne kerüljön néhány, ahol valóban el lehet mondani: ártalmasabb a gyógyszer, mint a betegség. Azért jobb lenne a sok nyugtalanságra okot adó mérgezők helyett egyszerűen elrendelni, hogy mindenki köteles a kutyáját szájkosárral ellátni. Amely kutya szájkosarat nem visel, azt a rendőrség teljes joggal tekintheti gazdátlanul és mint olyant közveszélyesnek. Viszont a szájkosaras kutyák nem tekinthetők közveszélyeseknek és az általános humanitás parancsolta állatvédelemben részesítendők. Ennél kevesebbet a rendőrség nem kívánhat; mert ha öv-juk is a túlzásoktól, jó néven kell tőle venni, ha a beállott forró évadban a veszélyeztetett emberek pártjára áll, a veszélyeztető kutyákkal szemben.

Halálozás. Brandeker István hódsági tanítót súlyos vesztés érte. Szeretett édes anyja f. hó 20-án agyhüdes következtében hirtelen meghalt élete 63-ik évében. Váratlan halála községünk minden körében mély és őszinte megilletődést keltett. Temetése folyó hó 21-én délután a lakosság nagy részvéte mellett ment végbe, midőn a nagy tömeg kísérte ki a sarkertbe az anynyak által megkönyvezett szerető anya és derék nő földi maradványait. Áldás emlékére!

O-Kanizsáról írják: Junius 18-án déltájban innen Adorjánig és a horgosi határig jéggel vegyes zápor szakadt, mely kivált a kukoricának sokat ártott. Vidékünkön pár héten belül ez a második jégverés.

Petrovosszellón Pecze és Horváth jomódu fiatal gazdák öszszeszólalkoztak az új vasuti átjárónál alkalmazott sorompó örrrel és azt életveszélyesen megszurkálták.

A Zasztava panasza. Az ujvidéki „Zasztava“ a belügyminiszter egy rendeletéről tesz említést, mellyel a folyó hó 27-én tartandó koszovopolyei (rigómezei) szerb emlékműp megtartása alkalmából, minden külső ünnepélyt, gyülekezést, banketkezést, szónoklatok tartását stb. beilt, s ezen rendelet, miután a koszovopolyei emlékműp egyházi ünnepnek tartja, a szerb egyházi ügyekbe való beavatkozásnak tekintti, s mint ilyen ellen tiltakozik, mert hasonló preventív mérvszabályok, téves és alaptalan denunciaciók folytán keletkezvén, az alkotmányosság szellemével nem egyezhetők össze. A „Zasztava“ erősen állítja, hogy jelen esetben politikai demonstrációkról szó sincs, miután egyházi ünnepélyről van csak szó, mely minden évben június hó 27-én, mint a gyászos emlékeztető rigómezei ütökzet emlék napja szokott megtartatni.

Melléklet a „Bácska“ 49-ik számához.

Esküvő. Szabadkán f. hó 17-én Sztanics Béla, Sztanics József földbirtokos és városi képviselő fia, vezette oltárhoz Sztipits István ottani tekintélyes polgár kedves leányát, Juliát.

Harkányban folyó hó 20-án a fürdővendégek száma 533 személy, az átutazó vendégek száma 2618 személy volt.

Szünet az adóvégrehajtásban. Wekerle Sándor pénzügyminiszter a kir. adófelügyelőkhöz rendeletet bocsátott ki, mely szerint jun. 15. és jul. 31-ig szünetelni fog az adóvégrehajtás. Oly helyeken, hol az aratás tovább húzódik, annak bevégeztéig tart a szünet. Végrehajtás csak ritka kivétellek s a közigazgatási bizottságnak történt bejelentése után fordulhat elő ez idő alatt.

Lopott tárgy. Kölyk Jásza itteni lakostól folyó hó május hó 31-én jött lovak és ugyan: egy 10 éves egész oldalán kancsa, hátul jobbról AE D bélyeggel és a bélyeg oldalán krajcár nagyságu szőr hiánnyal, egy 12 éves sötét pej kancsa hátul jobbról AE D bélyeggel és egy 10 éves mezei szőrű kancsa, hátsó bal lábára kesely lopattak el. Hódossági szűrés.

Sztanicsról írják: Mult évi szeptember hónapban a járási főszolgabíró ur községünkben járt, hogy a távirda felállítását, a község anyagi hozzájárulása mellett, lehetségessé tegye. Akkor sikerült egyeseknek a község képviselőit ezen váratlan kérdéssel szemben állást foglalásra bírni, s az ügyet leszavaztatni; ma azonban már sokkal magasabb fórum döntött a távirda ügyében. Egyszerre csak pár nap előtt a posta- és távirda-igazgatóság jóakaratóból váratlanul megjelentek az oszlopokat hozó kocsik, s ma már Nemes-Militiéstől a sztanicsei főutcán keresztül egész Katymárig le vannak az oszlopok egymástól szabályszerű távolságra rakva, sőt beállításukat is megkezdték. Hallomás szerint ezen vonal Nemes-Militiéstől Jankováig fog húzódni, de községünkben nem lenne állomás. Reméljük, hogy ezen intézkedést a posta- és távirdaigazgatóság még meg fogja változtatni, s nem fogja sokáig állomás nélkül hagyni községünket; hisz a vonal úgy is átmege a községen, s a postahivatallal való bevezetése nem járna nagy költséggel; de ezen költséget, valamint a postamesternek adandó fizetési többletet is bőven kifizetné a községünk 7000-nyi lakosságától várható jövedelem.

Helyreigazítás. Lapunk egyik minapi számában közölt azon hír, hogy Herodek Márton gombosi állomásfőnök 7 éves fia egy felszert gyújtott volna fel s hogy ő volna az állomás réme, tendenciózus és mint ilyen semmi mást nem konstatált, mind azt, hogy a hol máshol képesek lenni nem lehet, ott egy 7 éves gyermek is képes arra, hogy egy közléstelenben álló atyát meglurójanak.

Félmillió örökségi ügy a kurián. A kir. kuria II. büntető-tanácsa Csemegi Károly elnöke alatt a napokban tárgyalta Dmugyerszky Lukácsnak testvérei, Bogdán és Jakab bácskai lakosok ellen az újvidéki törvényszék előtt folytatott tett bűntudatát, a melyben közel félmillió erejű okirathamisítással és csalással vádolja őket. A kuria ez érdemben még nem hozhatott határozatot, mivel több okmány hiányzott az akták közül és ezeket most a kir. kuria pótlólag berendelteti a törvényszéknek.

Megkerült tolvajok. Fernbach Antal temerini földbirtokos még mult év szeptember havában ismeretlen tettesek vagy 3000 forint elemeltek. A topolyai őrsparancsnok, kinek ezen eset tudomására jutott, nem nyugodott, hanem titokban nyomozta a tetteseket. Sikerült is végre őket e napokban felfedeznie, kiknél az ellopott pénzből 13 drb száraz, azonkívül a hiányzó összegben bevásárolt lovakat, ökröket stb. tárgyakat elkobozott. A tettesek most már a bíróság büntetésében várják kiérdemelt büntetésüket. A nyomozás még tovább is erősen folyik. Új bizonyítéka annak, mily ügyes a csendőrség behozatala.

A szenttamási bíróról — Így írják lapunknak — a „Bácska“ mult számában egy elmesén irt elemeltatás közöltetett, melyben ezen előjárónk ugynevezett fővénységét olyan tárcacikkeitől kedélykedéssel kiszervezte, tüntette föl a levélről. Bizonyos, hogy Alexievits Mitó a községi kiadásokat megszorítja, sok szerinte fölösleges költséget megkímél, a melyek talán némely tisztviselő kényelmét s pazar kivánságainak kielégítését ez előtt elmozdították; de tagadhatatlan, hogy e költségek nélkül is mindenki pontosan megfelelhet hivatalos kötelességeinek; tagadhatatlan, hogy a bíró takarékosága oda segítette a községet, hogy adóssága mind ki van már fizetve; tagadhatatlan, hogy alatta a már 53 százalékgig emelkedett községi adó körülbelül felére szállt le; tagadhatatlan, hogy minden pontosan megkapja fizetését, holott azelőtt több hónapra szóló nyugtáikat el kellett adogatniok, csak hogy pénzhez jussanak. Ezeket szem előtt tartva, a bíró takarékoságáért a község részéről csak elismerés illeti, a mit az illető gnyos elemeltatás más oldalról való megvilágosítása céljából jónak látnunk nyilvánosan is megadni. Legszébb az, ha a községi hivatalnokok mindegyike józanul, híven és pontosan teljesíti saját dolgát s ha valamely előjáró vagy tisztviselőtárs ellen alapos kifogása van, arról illetékes hatóságánál teszi meg jelentését. Egymásnak nyilvános uton pellengére álltatása csak közös tekintélyüket rongja, ellenségeskedést és így botrányt szül; senkinek sem használ, a községnek pedig árt.

Himen. Kollár József a bácsi tiszaí armentesítő társulat mérnöke eljegyezte Tripolszky László ugyanezen társulat főmérnökének bájosi leányát, Margit kisasszonyt.

Személyi hír. Dr. Vadas Kálmán, városunk tiszti főorvosa egy havi távollét után haza érkezett és a szokott rendelő órák alatt a község szolgálatára áll.

Eljegyzés. Dr. Lemberger Árnin bájai ügyvéd eljegyezte Berger Berta kisasszonyt, Berger Zsigmond bájai hajótulajdonos, kedves leányát.

A Duna áldozatai. Baján Latinovits Lajos borsódi földbirtokos 10 éves tanuló fia Fábán, f. hó 20-án fürdés közben a Dunába fulladt. Holtestét mindez ideig nem sikerült megtalálni. — Ugyanezen délután 6 órakor fult fürdés közben a Sugovieába Zabolovszki István, sztanicsei szabóinas.

A szajoli aratógép-verseny, mely július 7-én tartatik meg, nagy érdekűnek ígérkezik. Eddig bejelentett 5 kéveket, köztük egy nálunk még ismeretlen kanadai könnyű és 7 marokrakó aratógép. Azonki-

vül be lesznek mutatva egyéb érdekes újdonságok és érdekes gazdasági gépek. — Nevezetesen fűkaszálgép működésben, új fajta borona, szalma, kötélfontógép, stb. Azonkívül Kovács László szabadalmazott, az eddigiektől eltérő szerkezetű önműködő gőzeséplőgépe, s a Leszli miskolci gépgyáros új találmányu, rázóval ellátott kettős működésű terményrostája. — A verseny időbeosztása a következő: Július 5-én a gyárosok fogják gépeiket próbálni. Kívánatos, hogy a gazdák gépészeiket e napon küldjék el, mert ekkor van legtöbb alkalomuk a gépek szerkezetével megismerkedni. — Július 6-án a bíráló-bizottság fog működni. Július 7-én már a bíráló eredménye tudva lesz, s e napon lesz a kijelölt parcellák learatása, mely munkálat a nagy gazdaközönség számára rendeztetik. A verseny helyére utazás a menetrend szerinti vonatokon történhet, a kiszállás Szajol állomáson történik, hol kocsik állanak a közönség rendelkezésére, melyek az állomás és versenyter között közlekednek. — Azon gazdák, kik hosszabb ideig kívánják a gépek működését figyelemmel kísérni, jól teszik, ha már július 6-án estére vagy éjjel jönnek Szolokra. Intézkedés tétetik, hogy Szolokról reggel 7 órakor külön omnibusz-vonat közlekedjék Szajolra; hogy így a közönség az aratógépek egész napi munkáját megfigyelhesse. Az elszállásolás iránti igények előzőleg a Szolnokmegyei gazdasági egyet titkárságánál jelentendők be Szolokon.

Kinevezés. A m. kir. földmívelésügyi miniszter Szobonya Bertalant, az adai földmíveléskola igazgatósegéd-tanítóját, ezen intézet igazgató-tanítójává nevezte ki. Ezen kinevezés széles körben fog kellemes meglepetést kelteni; mert ezáltal Szobonya urat vármegyénk véglegesen a magáénak tarthatja s a gazdasági okulás vezérékért tisztelheti s követheti. Prosit!

Artézi kutunk ügye.

A m. kir. földtani intézet jelentése a Zomborban furás alatt levő artézi kútról. 167. sz.

A szab. kir. város tekintetes Tanácsának Zomborban.

F. é. március 15-én 2621. sz. a kelt beces megkeresésében az ottani artézi kútnak 500 méterig leendő lemélyesztése alkalmából tett 3 rendbeli kérdés van szerencsénk a következőkben válaszolni:

Ad 1. „Vajjon a tovább furatás eredményes lesz-e?“ — Hogy e kérdésre a választ megadhatassuk, szükségesnek tartottuk a helyi viszonyokon, a furó lyuk szelvényén kívül főleg az ottani mérnöki hivatalban nagy pontossággal összegyűjtött furópróbákat Halaváts Gyula kiküldöttünk által áttanulmányoztatni azért, hogy megtudjuk a furólyuk minő földtani rétegeken hatolt át, illetőleg emek alja melyik földtani szintet tárta fel? — azonban, sajnos, a furópróbáknak szerves maradványokban való teljes meddősege lehetetlenné teszi az 1-ső kérdésre az ügy komolyságához illő határozott, minden kétséget kizáró válasz megadását.

Ugy a földtani szelvény, valamint a furópróbák kiküldött szakközgünk szerint arról tanuszkodnak azonban, hogy itt a furó a 150 m-nél nagyobb mélységben egy hatalmas agyaglerakódáson hatolt, melyet csak néhány vékony homokszalag szakít meg, s amely agyaglerakódást a fedőbb rézsekben kékes, vagy sötét színű, kissé meszes agyagok alkotják s ezekhez a fekvőbb rézsekben zölös és csokoládé színű szivós agyagok társulnak úgy, hogy ez az egész lerakódás élénken emlékeztet a neogénkorszak pontusi emeletének mélyebb az u. n. beocsini márga szintjére.

Ha ehhez még hozzá vesszük, hogy azon 1—2 csiga és kagyló, melyek az 50. m/ táján fordultak elő s melyeket dr. Koch A. egyetemi tanár ur Kolozsvárott mutatott meg közgüggünknek és melyek a levanti emelet jelenlétére vallanak; s ha továbbá tekintetbe vesszük azon szóbeli közleményt, melyet Beocsinban, a cementgyárban az ottan 150 m/ lemélyesztett furólyukat, illetőleg közölték velünk, s végül tudva azt, hogy a Mecsekhegységben a pontusi emelet alsó részeiben csokoládészinű agyagok szintén fordulnak elő, nem hisszük, hogy tévedünk akkor, amidőn feltesszük azt, hogy a zombori furólyuk feneké a pontusi emelet már legmélyebb rétegeiben áll.

A pontusi emelet alatt egy a baranyai hegységben, valamint a Fruska-Gorában a szármata emelet nem épp vastag lerakódása következik, mely javarészt mészkövekből áll, de helyenként homokos is úgy, hogy megtörténhetik, hogy már e rétegekből felbugyogyan a várva-várt víz. Ha azonban ez be nem következne, a még mélyebben fekvő mediterrán emeletben, jelentkező vastagabb homoklerakódások ígérkeznek olyanokul, melyek nagy valószínűséggel kedvező eredményre vezetnek.

Egybevetve az elmondottakat, az a véleményünk, hogy a tervezett 500 m/ mélységnél igen valószínű a kedvező eredmény.

Ad 2. „Eredmény esetén is nem lesz-e a víz ily nagy mélységben oly magas hőfoku, hogy az rendeltetési céljára alkalmasan fel nem használható?“

A furólyukból ez idő szerint is folyik ki

víz, mely a mostani 386-98 m/ mélységnek megfelelően, a helyszínén tett mérés szerint 22-5 C fokú, 30 m/-ként 1 C° emelkedést véve számítasba, 500 m/ mélységnél még 3-7 C fokkal emelkedik úgy, hogy e mélységnél 26-2 C° lesz a víz. A szentesi artézi kut vize 22-7°, a hódmezővásárhelyi Nagy András János kuté pedig 20-4 C° s közvetlenül a kifolyásnál iva, kellemes ivóvíz, s az odavalók Halaváts szerint igen megszerették, az esetleg csak az 500 m/ körül elért s akkor a fent mondott értékre vergődött hőfokánál azonban a zombori víz mint üdítő ital ezekkel már kevésbbé fog vetélkedetni.

Ad 3. „Ily mélységben nem válik e szükségessé a béléscsőveknek oly szűk méretekben való alkalmazása, hogy maga ezen körülmény miatt a kút a szükséges vízmennyiséget szolgáltatni képes nem lenne?“

E kérdés határozottan technikai természetű lévén, mi arra feleletet nem adhatunk. Szabad legyen azonban megjegyezni, hogy a vállalkozó a kedvező eredmény érdekében esetleg szerződésileg kötelezhető, hogy meghatározott minimális átmérővel érje el a tervezett mélységet.

A m. kir. földtani intézet igazgatósága. Budapest, 1889. június hó 20-án.

Az igazgató:
Böckh János,
m. k. osztálytanácsos.

Jelentés és szabályrendelet

Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottságához.

A selyemtenyésztésnek városunkban és annak környékén bekövetkezett nagy elterjedése köztudomás szerint már oly fokot ért el, hogy a szomszédos községek selyemtenyésztői saját határukban elegendő szederfalevelet nem találván, a levélszedés időszakában városunk országutait tömegesen ellepik, és szederfáinknak nemesak a helybeli tenyésztők szükségletét alig fedező leveleket szedik le, hanem egyes fák ágait erőszakosan letördelik, sőt fejszékkel is levagdálják.

A fák erőszakos megrongálását a törvény kihágásnak minősíti ugyan s büntetéssel sújtja, mindazonáltal tekintve, hogy rendőri közvegek korlátozott számuknál fogva a tömeges pusztítást meggátolni képtelenek, a tetteseket pedig csak szórványosan jelenthetik fel, attól tarthatni, hogy megfelelő intézkedés hiányában országutaink farsorai pár év múlva elpusztulnak, mi által eltekintve e körülménynek egyéb káros következményeitől, maga a selyemtenyésztés jövője van legközelebről veszélyeztetve.

De tarthatatlannak bizonyul szederfáinknak idegen községbeliek által való lelevelezése azon nem kevésbé jelentékeny oknál fogva, hogy városunk szegénysorsu lakóinak igen nagy száma selyemtenyésztéssel foglalkozván, szederfáinknak összes levélkészletére reászorul, azon esetben pedig, ha szederfáink nagyobb részét jövőben is idegen községbeliek által engedjük letaroltatni, a selyemtenyésztés városunkban létfeltételétől fosztatván meg, nemesak fejlődni nem lesz képes, hanem a dolog természete szerint egyenesen hanyatlani fog.

A jelzett bajok gyökeres orvoslása igénytelen nézetem szerint csak akkép eszközölhető, ha városunk szederfáinak idegen községbeli lakosok általi lelevelezése tiltatik és a filalom megszegése kihágásnak minősítettven, megfelelő büntetéssel sújtatik.

Való ugyan, hogy a selyemtenyésztés érdekében 1883. évi 60972. sz. a kibocsájtott belügyminiszteri rendelet a szederfák selyemtenyésztési célra való lelevelezésének megakadályozását kihágásnak minősíti, ezen általános jellegű rendeletről azonban egyáltalában nem következik, hogy valamely város vagy község kénytelen legyen szederfáinak idegen község lakói által való lelevelezését tűrni akkor, midőn a rendelkezésre álló levélkészlet saját tenyésztőinek szükségletét alig fedezi.

Az előadottnál fogva, van szerencsém egy megfelelő szabályrendeleti javaslatot idezártaan oly javaslattal beterjeszteni, miszerint azt elfogadni s életbeléptetése iránt intézkedni méltóztassék.

Zomborban, 1889. évi június hó 18-án.
Dr. Csuhás Benő,
polgármester.

Szabályrendelet

A Zombor szab. kir. város országutain, utcáin és terein levő szederfák idegen községbeli lakosok általi lelevelezésének tiltása tárgyában.

1. §.

A Zombor sz. kir. város országutain, utcáin és terein levő szederfáknak idegen községbeli lakosok általi lelevelezése tiltatik.

2. §.

Ezen tilalom megszegése kihágást képez és a városi szegényalap javára 2 frttól 50 forintig

terjedő pénzbüntetéssel, behajthatlanság esetében 12 órától 5 napig terjedhető elzárással büntetettik.

3. §.

Jelen szabályrendelet alapján felmerülő esetekben követendő eljárás tekintetében a kihágási ügyekre nézve 1880. évi 38547. sz. alatt kibocsátott belügyminiszteri utasítás az irányadó.

4. §.

Jelen szabályrendelet közhírre vétel végett Apatin, Prigl-Szt.-Iván, Kupuszina, Monostorszegh, Bezdán, Gákoya, Ns.-Militics, Kolluth, Sztanisics, Ó-Sztapár, Ó- és Uj-Szivac, Csonoplya, Kernyaja községeknek megküldetni rendeltetik.

5. §.

Jelen szabályrendelet jóváhagyás végett a nagyméltóságu m. kir. belügyminiszteriumhoz felterjesztendő, és az ennek megtörténtét követő kihirdetés után 30 nap múlva hatályba lép.

Kelt Zomborban, 1889. évi június hó 18-án.

Dr. Csíhás Benő,
polgármester.

Gazdasági levél a Bácskából.

Még az aratás ideje el nem érkezett a gondolkodó gazdának már is azzal kell foglalkoznia, hogy miképpen szerezzon ő természetéből lehetőleg tökéletes, egészséges, és fejlett vetőmagot? miután tudjuk azt, hogy csak a jó vetőmagból várható jó és tökéletes termés. De a míg ezt kisgazdáink megtanulják, sok víz lefolyik a Tiszán és marad minden a régi, azaz vágja a kisgazda a gabonát akkor, mikor az zsendülni kezd és befejezi az aratást akkor, midőn buzája túl érett, megfakult. Ezért azután kevesebbet fizet a kereskedő, miután a fakó és piros buza összekeverve nem a legkedvesebb portéka a piacon.

Láthatjuk tehát nemcsak itt az alföldi gazdag sikkán, hanem az ország más vidékén is, hogy a parasztság egyenletes, tökéletesen piacépes, egyformán piros buzákat csak elvétve tud előállítani, miután ő nincsen arra tekintettel, hogy másként kell eljárni a piacon és egyáltalán a háztartásra szánt buza learatásánál és másképpen akkor, a midőn a vetőmag céljainak megfelelő gabonát akarja előállítani.

Lássuk tehát a következőkben, hogy mily előnye van azon eljárásnak ha az aratásnál a vetőmagnak való buzát más időben vágjuk és mi hasznunk van abból, hogy ha a piacon szánt terményt idején, tehát az érési stádium befejezése előtt, aratjuk le.

Tekintettel arra, hogy kisgazdáinkhoz kívánom intézni soraimat, a vegyelemzés adatait a korán és elkésve aratott buza siker tartalmát illetőleg nem olózom ki, miután azt ugyis tudjuk, hogy ma napság a gazdasági irónak felesleg apró-cseprő óriások, kik a gyakorlati életben a konkolyt meg nem ismerik a buza között, a szajkó ékeskedéseinek hűséges követői szoktak lenni s idézik rosszul a régi tudományos gazdák adatait, mint sajátjukat. Mondom tehát, hogy ilyen meddő és időrabló dologgal nem fogok foglalkozni, hanem előadom a tényt úgy, hogy megértse azt a bérstől kezdve a 100 láncos gazdáig mindaz, ki vasárnap kék mándliban ballag az Isten házába.

A kisgazda jövedelmi forrásának legelseje manapság még mindig a buzatermelés, illő tehát, hogy a míg egyrészt arra iparkodunk megtanítani kisgazdáinkat, hogy ugyanazon területen lehetőleg sokat termeljenek, addig másrészt oktassuk arra is, hogy ez a termés lehetőleg tökéletes és a célnak megfelelő legyen.

Ezt a célt elérjük, ha a buzát nem hagyjuk túlérni, hanem levágjuk akkor, a mikor a buza szeme már kovászosodik, vagy a midőn a teljes érésből a kovászos állapotba már átment. Ekkor piros, acélos gabonát kapunk, a mely súlyos lesz és amit a kereskedő szívesebben fizet meg jobban 10-20 krral; de az ilyen buzából készült lisztet a gazdasszony is jobban szereti, mert ebből nyulik oly szépen el a rétestésztá s a kenyér is, mely ilyen lisztből készül, sokkal szaporább, táplálóbb és tovább friss. Ugye de ez a buza éretlen állapotban lévén levágva, nem felel meg azon kívánságunknak, melyet minden vetőmagtól elvárunk, hogy t. i. az tökéletesen érett, teljesen kifejtett és egészséges magból származzék. Olyan vetőmagot kell hát csinálnunk, ami ezen követelménynek megfelel, azaz kinézzük még aratás előtt, hogy hol áll a buza aránylag legtrikábban, hol vannak a kalászok legjobban kifejlődve, azaz a hol a vetés ritkább, ott a kalászok hosszabbak, vastagabbak és több magot tartalmaznak; azt a területet tehát, mely elegendő nagy lesz arra, hogy vetőmag-szükségletünket fedezze, meghagyjuk érni becsületesen és mikor már attól tartunk, hogy az peregni kezd, haramatos reggelrel vagy estende levágjuk.

Nem is gondolná az ember, hogy az ily eljárásból, ha pár évig már ekképpen cselekedett, mennyi haszna származik. Egyszerre csak azt tapasztalja, hogy az ő buzája jobban bokrosodik, a szárazságot jobban kibírja, nem dől meg még akkor sem, mikor a szomszédé már fekszik, a rozda nem árt neki annyit, szóval, hogy így a buzatermelés terén tekintélyes módon emelhetjük jövedelmünket. Természetesen a többi szükséges kellekről sem szabad megfeledkezni, hogy a célt biztosítsuk, nevezetesen a föld helyes művelése, az okszerű vetésváltás, a trágyázás, a vetőgép alkalmazása, a termés őszi, téli és tavaszi ápolásaitól, melyek mind oly dolgok, a melyeknek céltudatos alkalmazása nagyban és egészben már a termést félig biztosítani képesek.

Jelen alkalommal azonban csupán arra akartam figyelmeztetni kisgazdáinkat, hogy az aratás alkalmával gondolják meg azt, hogy az a buza, amit a kereskedő kíván és amit az jobban meg is fizet, vetőmagnak nem tökéletes és viszont, azért tehát külön kell vágni a piacon szánt és külön a vetőmagnak való gabonát.

Szobonya Bertalan.

Ó-Becse, 1889. június 15.

(Városházi ciffra dolgok.)

A világ rendes folyása az, hogy ma nekem, holnap neked. Ma még nagy ur, országlár, parancsoló, holnap már megszűnt a dicsőség, más foglalja el a helyet s mi természetesebb annál, hogy aki eddig kedvenc volt, a

főnökkel együtt távozik az eddigi fényes poleról. Meg van ez egy a minisztereknél, mint a falusi bíráknál is. Nagyon nagyot ugrottam, de azért ez ki nem zárja azt, hogy így van ez a közbeeső állomásnál is.

Sem képessésem, sem hivatásom, de még passzióm sincs ezen állításnak a felsőbb hivatali állásoknál való érvényességét bizonyítani, csakis a falusi bíráknál, különösen az Ó-Becseinél akarom kissé illusztrálni.

Abban a szerencsétlen helyzetben vagyunk, hogy nálunk a bíró gyakran változik, tehát gyakran van alkalom tapasztalni a kegyencek, az ugynevezett bírói belső embereket változását is.

Mikor szerb a bíró, akkor a szerbeket látni legtöbbször a bírói szobában. Előre bocsátom, hogy itt csak olyan emberekről szólnok, akik nem miut panaszosok, nem mint orvoslátkérők jelennek meg, hanem inkább társalgási, inkább a bíró kapacitálai akaró célból, no meg a kényelmes diván kinálkozó esábjainak ellent nem állhatván, lakják a bírói szobát. Mondom, lakják, mert bármikor is tekintsen be az ember, ott lát mindig egy-kettőt azok közül, akik a bíró urat igen nagyon szeretik. Jött a magyar bíró, iparos, földműves, intelligens uri ember és végre ismét földműves. Mindig ugyancsak belső emberek környezetében és ebben nincs is valami rossz, nem is baj az, ha a bíró urnak környezete van és ha e környezet a bíró urnak tanácsokkal szolgál, különösen a község javát érdeklőleg, de meg felvilágosítják is a bíró egyáltalán honpolgári köteleméről, annyival is inkább, mert pár év óta a jegyző is minduntalan másikk volt, részint helyettes, részint valóságos, vagyis végleges.

Hogy Ó-Becse község mily messzire ment tolerancia dolgában, kiténik onnan, hogy a községi bíró függetlenségét folytan megüritt állásra a független párt helybeli vezérére választotta meg, az az Ó-Becse, a melynél a szabadelvűpártiak óriási többségben vannak.

Hogy mi szándékoltatt ezen választással, nem bírom gyarol eszimmel felfogni, de talán nem messze esem a valótól, ha azt gondolom, hogy a bíró ur a földművesek közt legokosabb levén, bírói állásra jutva, talán belátni fogja azt, hogy a községre nézve talán csak legjobbnak fogja ő is találni azt, ha a kormánypárttal tartva, a község java előmozdításán működik. Én azt hiszem, ezt tartotta szem előtt a választóközönség, de ugy nézem igen, igen csalódott, legálább ha a közmondást vesszük „madarat a tolláról, embert a barátjáról ismerni meg,“ ugyanis tekintünk bármely napon, a nap bármely órájában a bíró ur hivatalos szobájába, ott nem látunk mást, mint a független párt vezéreleit, tehát a bírónak vezér korában alvezéreit. Ismerjük őket, tudjuk, hogy bizony ok megelégtős korlátozott felfogású emberek, a mint nem is lehetnek mások, tekintetbe vévén azt, hogy vajmi kevés azon iskolák száma, melyeket látogatásaikkal szerencsétlenné. Vannak ezek közt olyanok is, a kik kissé több iskolát tanultak, de tudományukat nem akkérv érvényesítik, a mint azt a község java megkövetelné, nem mondok, hogy olyan is nem volna, aki keresztil ment igen sok iskolán, de felebbzési viszketeg és bosznállás szenvedélytől vezéreltetve nem hisszük, hogy bíró urnak a legemberibb tanácsokkal szolgálja.

A község háza nem politikai pártoskodási célokra építettett s a bíró nem azért van hivatalában, hogy őt folyvást háborgassák. A kinek nincs otthon divánja és aki megszokta juhász korában az Istenteremtette divánt, a szép zöld mezőt, akinek nincs olyan szép ingaórája, mint a bíró ur szobájában van, gondolja meg, hogy valamikor órája volt nappal a nap, éjjel a esillagok, tehát ne olyan nagyon vágyódjék a bíró szobájában látható ilyen kényelmi tárgyak után. Aki pedig nem ugyan bírák, hanem szarvasmarhák fölött gyakorolta valamikor a felügyeletet s ekeszarva volt az írótoolla, szinte ne kívánczozzék a bíró szobájába csak azért, hogy ott a divánon ülve verhesse ki tajtpipája bagóját a földre. Nem hiszem, hogy bíró urnak is kedvére volnának ezen hajdani kollegái, mert hiába, ember a bíró ur is, tehát kell, hogy hűség is legyen benne és alighanem restelli a folytonos figyelmeztetést arra, hogy ő is csak olyan ember volt, mint ezen barátai, a kiknél ő most tudja Isten hány perccel okosabb s mikor ő most ur, a többi pedig csak paraszt.

Csudálatos az ember. A bíró bizonyosan restelli, hogy említett barátjai minduntalan alkalmatlankodnak nála, de hogy van az, hogy egy-két uri ember barátja meg ő vele nem restelnek örökké együtt társalogni? Hisz ezek semmi újat bíró ur szobájában nem látnak, mint magukat okosabbnak tartó emberek, a bíró urtól olyat, a miből tanulhatnak, nem hallanak, ismerve pedig őket, márcsak senki sem fogja elgondolni vagy elhinni azt, hogy ők a község java előmozdítása céljából alkalmatlankodnak minduntalan a bírónál. Mit keresnek hát akkor? Megmondom: afőlötti örömtükben, hogy az ő pártvezérik Ó-Becsein olyan nagy ur lett, naponkénti hódolatukkal adják tudára egy bíró ur, mint a többi eljárásnak a nagy eszme diadalra jutását, és nem eredmény nélkül, mert egy-két ember már imádászerű áhítattal tekint rájuk és ha bátorságuk volna, rég kitérték volna a függetlenség zászlóját.

De más céljuk is van a folyton alkalmatlankodóknak. Erőnek erejével visszaéléseket kutatnak, mintha nem volna elég az, a mit már kutatni sem kell, szóval kezökbe vették a büntető pallost, nemezisnek kiáltják ki magukat és Ó-Becsein a rendet egyszerre helyre akarják állítani. Hej pedig külön embereknek is nehéz az, akik pedig önzetlenül, mindig a község javát tartva szem előtt, kísérlették meg a rendezést. Hát hogy fog sikerülni nekik, a kiket csakis a boszu vezérel és szem elől tévesztik a gerendát meg a szálkát és a seprést idegen és nem a maguk háza előtt kezdik; mert gyarlóknak szillettet az ember és nincs semmi tökéletes a földön.

Hisz, ha ez így tart sokáig, a bíró urnak bírói teendőire nem jut ideje és nem esoda, hogy már eddig is Dobzse Lászlót juttatja esztünkbe. Ő neki is minden „dobzse,“ persze mert nincs ideje azzal foglalkozni, a mi legfőbb teendője volna.

Azért, ha bíró ur annyi hatalommal nem bír, kell olyat keresni, aki bír is meg mer is s aki figyelmeztesse az illetőket, hogy a bírói szoba sem nem pártklub, sem nem kaszinó, hanem hivatalos helyiség, ahol a bíró urnak bírói teendőit végezni és nem hódolóinak hódolatát fogadni kell. Nem messze van bíró urnak szép nagy háza a község házából, végezzék ott el a nem hivatalos teendőket, de a község háza épp úgy szabadelvű, mint a mérsékelt ellenzék és független pártiaké egyfor-

mán, nincs tehát jogosítva egyik pártbeli sem arra, hogy a község házában bármelyik szobáját pártcélokra folyvást megszállva tartsa, legyen az a bíró bármelyik pártbeli. Ha hivatalos dolga van, végezze el és engedjen helyet másnak is, a kinek színté volna bíró urral beszélni valója.

Volt már, a mint említettem, más bírāja is a községnek. Ehhez is jártak jóbarátai, elvtársai, de ismerve őket, mindenki tudta, hogy ők a községet érdeklő ügyek megbeszélése céljából és ritkán látogatási kedvből járultak szobájába és végezve dolgukat, távoztak és ritkábban voltak láthatók, nem mint most, mikor ugyanazon alakokat minduntalan ott látni a fekete viaszos vászon divánon!

Hát a szomszéd szobában, közvetlen a bíró ur szobájába nyíló ajtó mellett gunnyasztó jegyző nem veszi észre ezt a különös jelenséget és levén hivatalos a bíró tanácsosul szolgál, nem adhat-e ő tanácsot a bírónak? aki bármily okos is, még sem olyan okos, mint a jegyző. Hiszen dacára, hogy olyan két ellentétes elemből vannak teremtve, úgy látszik mégis, igen megértik egymást, és a bíró, mint okos ember, hallgat a tanácsra, valamint viszont a jegyző ur az övére s már csak csupa közös megállapodásból is elfogadná a bíró ur azt a tanácsot, hogy drága idejét ne felesérleje el egykori párt-híveivel való hosszas tréccseléssel, hanem végezzen velők hamar és szolgálja a nagy közönséget, mert a bíró nem egysesk, hanem mindnyájunk szolgálatára van hivatalos és külön kedvezményeket nyújtania, legyen az bármely pártiak irányában is, tilos. Ami sok, megárt! . . . *

Én ünnepelem.

Schmausz Sándor után.

Nekem nem a naptár-betűk,
Nem is a zúgó harangok
Jelentik az ünnepnapot.

Hanem csupán a te jöttöd:
Csak az a valódi ünnepem,
Ha te vagy itt én mellettem.

Ha tégedet ölel karom,
S együtt viselve bánatunk,
Örömben is osztozhatunk!

Holosnyay Irén.

Megnyugvás.

Nem érzem én már, rég nem érzem,
Mert megszokám a sorscsapásokat.
Nyugodtan várok minden percet,
Mely újabb kinokkal meglátogat.

Szenvedtem eddig is elégszer,
Panaszra mégis ritkán nyílt a szám:
Eltűrtém mind egy szebb jövőért,
S mert jóra ugyse változtathatám . . .

És elröpi a gyors idővel
Sok terhes év, sok hosszú fájdalom,
És mindhiába hívom, várom:
A boldogságot nem találhatom.

De a mit eddig meg nem érték,
Most értem már, most én is hirdetem:
Nem gyász, de béke leng a síron,
Mert benne minden meghal, elpihen . . .

Óbecsei.

Naptár.

Junius.

Havi és heti nap	Katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
25 Kedd	Prosper	Eulog	13 Aquilina
26 Szer.	János és Pál	Ján. és Pál	14 Elisius p.
27 Csüt.	László kir.	László	15 Amos p.
28 Pént.	Leo h. p.	Arszl. Józ.	16 Tichon

Felölös szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.

Helyettesíti:

Laptulajdonos és kiadó: BITTERMANN NÁNDOR.

NYILTTÉR.*

A „Zombor és Vidéke“ ez évi 47-ik számában „Az Ó-sztapári csendőrök kegyetlenségei“ cím alatt közlemény jelent meg, mely szerint bizonyos Lyubisity Ráda Ó-sztapári lakos egészen ártatlanul középkori kegyetlenségek állott ki stb.

Eme, kizárólag Lyubisity Ráda saját vallomása és állítása alapján, hírlapi közleményre méltányolt cikket agyon hallgatni annyi volna, mint a nagyközönség előtt annak voltát egészen megerősíteni. Minthogy azonban a közlemény, az igaz tényállással homlok ellentétben áll: ugyanazért az igazság érdekében erkölcsi kötelességünknek tartjuk a kérdésre cikkre a következő választ megadni. Az áldozatként kitüntetett Lyubisity Ráda Ó-sztapári lakos, bebizonyított emberölés miatt 15 évig az ilovai fegyházban tilt s onnan haza érvén, régi, megszokott mesterességét újból folytatta.

A közleményben felemlített 6 évi fegyházi büntetés emberölési kísérlet és mint az „Azienda“ biztosító társulat ügynöke, a most nevezett társulat kárára 3-400 frtnyi biztosítási díjakból beszédet összegeknél legfurfangosabb módon történt eliskasztása miatt érdemelte ki.

Legjellemzőbb Lyubisity Rádára nézve az, hogy az utóbbi 6 évi büntetését Szamos-Ujvártól kitöltötte s a fegyházból történt kiszabadulása után, a szabályoktól eltérőleg, mint közveszélyes és javithatlan egyén haza toloncoltatott s egyuttal a fegyrintézet igaz-

*) Az e rovatban közöltéért nem vállal felelősséget a szerk.

gatósága nevezett állandó rendőri felügyelet alá rendelte.

Ebből kifolyólag a helyben állomásozó csendőrsparancsnok, állásánál fogva Lyubisicsot folyton rendőri felügyelet alatt tartotta és mindaddig, míg nevezett rovtól egyen időközbeni távozását esetről-esetre szabályszerűleg bejelentette, legesekélyebb üldözésnek sem volt kitéve, míg a legutóbbi időben napokon át feltalálható nem volt és miután hollétéről hozzátartozói sem akartak kellő felvilágosítást adni, a mondott időben az őrsparancsnok nevezett házánál újból megjelent, amidőn Lyubisicsot hon találván, távollétéről kérdőre vonta, mire nevezett kitérő válaszokat adván s alibiját igazolni nem bírván, még az éjjel a községvárához behajtván, már következő napon a járási fősztaligabirósághoz bekisérteztetett.

Ami pedig a közlemény azon részét illeti, hogy a helybeli csendőrsparancsnok Lyubisics irányában közpériki kegyetlenségeket, állítólag Sztankovics parancsára, avagy rábeszélése következtében, követett volna el: határozottan visszautasítatik, mert a kérdéses őrsparancsnok több évi itteni tartózkodása alatt tanúsított józan magaviselete által — Lyubisics-féle egyének kivételével — közízszeletben áll. Megjegyeztetik, hogy községünkben ez idő szerint — a múlt évekhez képest — jelentékenyen javult személy- és vagyontulajdonosi állapotokat leginkább a jelenlegi csendőrsparancsnoknak köszönhetjük, aki hivatásához képest bár erélyesen, de mindig az igazság és humanitás korlátai között, minden befolyástól menten, szokott eljárni.

De a közlemény alaptalansága legeklatásabban abból is kitűnik, hogy a zombori kir. törvényszék Lyubisicsot emberölési kísérlet és sikkasztás miatt 6 évre ártatlanul elítélte, amennyiben ártatlanságának beigazolása céljából perújítással akar élni, de ebben kételkednünk kell, miután köztudomású dolog, hogy nevezett törvényszék eddigelő ártatlanok fölött kimondott ítéletek által tudtukkal kompromittálva nem volt.

Végre szükségesnek tartjuk még felemlíteni, hogy Lyubisics Ráda 15 évi ilovai és 6 évi szamosújvári feyintézetek igazgatóságaitól nyert igazolványokban az erkölcsi magaviseletből: mint „Istentagadó, közbiztonságra veszélyes és javithatlan“-nak van osztályozva.

Mielőtt közleményünket bezárnók, kénytelenek vagyunk sajnálatunknak adni kifejezést arra nézve, hogy egy megrögzött s életének legnagyobb részét feyintézetekben eltöltött egyen alptalan vádjainak és illetőleg ocsmány rágalmasáinak a „Z. és V.“ készségesen rendelkezésére áll.

Több ó-sztapári lakos.

Tekintetes szerkesztő ur!

A „Bácska“ 45. számában megjelent s helybeli evang. tanító Krug Lajos által aláírt viszonyválaszt, tekintve a „Bácska“ ugyanazon számában a „Nyiltér“ rovat alatt közölt cikket, feleletre sem méltattuk volna, de a tisztelt olvasó közönség iránti tekintetből újra ki kell jelentenünk, hogy epés tollal cikkező Krug Lajos állításai egytől egyig mind nyers valótárságok, cikke csak egy hemzseg rosszakaratu állításokkal, hogy honnan szerezte adatait, arra még csak kivánesiak sem vagyunk, de amnyit tudunk, hogy a szájhösködő denuncians cikkíró még soha a községváránál számadásokat nem rovan esolt, naplókat stb. be nem tekintett s így füllenésének nagyságáról fogalma sem lehet, minek következtében azon elhatározásra jutottunk, hogy oly emberrel, ki úgy mint a közszeri kutya, viesorgatja fogait s ha orrára koppantanak, a pokróc alá bújik (értjük közleményének utolsó bekezdését), komoly férfiak szóba sem állhatnak.

Hogy a tisztelt olvasó közönség Krug Lajost alig egy évi itt tartózkodása után jelleménél fogva a maga meztelenségében ismerje, szolgáljon tudomásul, hogy a helybeli köztisztviselőben álló postamester ellen a temesvári m. kir. postaigazgatóságnál tett alptalan és rosszakaratu feljelentésével mint rágalmaszó szégyenletesen elutasítva lett, már ilyenre mi csak igazában azt mondhatjuk, hogy ehhez nem kell több kommentár.

Midőn a tisztelt olvasó közönségnek Krug Lajos által, becsületében sértett tiszta becsületességű és jellemű községi pénztárnokunk Hettesheimer Frigyes a „Bácska“ 45. számában közzétett védelmet figyelmebe ajánlanánk, egyszer mindenkorra kijelentjük, hogy az újsági polemát Kruggal szemben a magunk részéről befegyeztetnek tekintjük s esetlegessé ujabbi rágalmaszait is más uton fogjuk megtorlatolni, mi végett szívére kötjük a német közmondást: „Der Krug geht so lange zum Brunnen, bis er endlich bricht.“

Az ágostai hitv. evang. egyház preszbiteriumának cikkére vonatkozólag pedig válaszul csak azt adjuk, hogy azon nyilatkozatunkra, hogy száz meg száz kibívót keres a tartozás kifizetésére, nem érezheti magát sértve, mert ezek való tények, mit a „Bácska“ 46-ik számában megjelent cikkében elismer azzal, midőn azt vallja, hogy leszámolásra kész, de a leszámolást úgy óhajtja, hogy kamatokat nem fizetne, mi azonban nem történhet, mivel főkönyvünkben a 8% kamatok évenként vezetnek s nem vagyunk feljósítva annak elengedésére; azon állításunk pedig, hogy semmivel sem tartozunk az evang. hitközségnek, sőt a politikai községnek követelmi valója van, semmi tévedésen nem alapszik, amennyiben a községnek a követelése okmányokon alapszik, a hitközség követelése pedig az 5000 és nem 5500 frtnyi vételár kamatai még nem is likvid követelést képez. Elferditése a tényleges állapotnak az, mintha a 465 frt 19¹/₂ krnyi iskolaalap tartozásról kötvényt akartunk volna kiállítani, mivel a hitfelekezet kurátorának szabadságában állítottuk fölünk ezen összegről vagy kötvényt elfogadni vagy pedig készpénz kifizetésül nyugtáját községi pénztárnokunknak általadni; a kurátor készpénzt kívánt, azt neki teljesen ki is fizettük azon pénztárból, melyben Krug szerint egy krajeár sine.

A hitközség községi pénztárunknak kölcsön fejében 1882. év óta 500 frttal tényleg tartozik s így nemcsak a tőkét, hanem a 8% kamatokat is tartozik fizetni.

Előre bocsájtván azt, hogy nincs tudomásunk arról, hogy az evangélikus hitközség a magunk részéről újsági polemiaiban megbureoltatott, ezenel konstataljuk, hogy az újsági polemia minden ok és indok nélkül, mint a preszbiterium felszólalását megelőző eikkből látható, saját hitközségi tanítója által lett kezdeményezve, felhívjuk tehát a tisztelt evang. ágost. preszbiteriumot mint iskolaszéket, hogy nevezett tanítója ellen a község java ellen

a valóságot elferditő újsági cikkekkal askálódó eljárásáért a feyelmi eljárást hivatalból megejteni sziveskedjék, mivel a tisztelt preszbiterium összesége előttünk ugy is azon óhajának adott kifejezést, hogy a névtelen cikkíró a legkeményebb bánásmód alá essék.

A hitközség nemcsak a jó Istennek tartozik hálával, hogy anyagi viszonyai oly rendezettek, hogy ily válságos időben még kölcsönt sem kénytelen felvenni, hanem tudtukkal a politikai községnek is, ki azelőtt a hitközségek pénztárait iskolai célokra ezerekkel segítette; mindezekért a politikai község eddigelő közönetre nem számított, de attól sem volt oka tartani, hogy egy tanító által, ki jövedelmének nagyobb részét a hitközségnek adományozott tőkékből élvezi, hamis rágalmaszokkal illesse.

Torzán, 1889. évi június hó 18-án.

(P. H.)

Az elüljáróság.

(Aláírások.)

Nyilatkozat.

Mi alulírottak bizonyítjuk, hogy Hettesheimer Frigyes, Torzsa községének jelenlegi pénztárnoka, mint D.-Szt.-Ivának volt bírása 1881-ben mindazoktól, kiknek legelőilletményük volt, negyedtelki birtok után 4—4 frtot szedetett és az így összegyűlt 835 frtnyi összegről soha be nem számolt és minthogy azóta már nyolc év elmúlt, úgy látszik, már nem is akar beszámolni.

Kelt Torzán, 1889. június 16-án.

Hertz Tibold,

Wickert Vilmos,

Heil Jakob,

Hüttenberger Károly.

Ezen fenti nyilatkozat eléggé illusztrálja azon bizonyos Hettesheimer Frigyesnek jellemét és azért úgy hiszem, minden művelt ember természetesen fogja találni, ha ellenem irányzott nevelten kifejezéseit nem tekintetem sértőknek, mert jelzett egyén, a mint kitetszik, semmiféle elégtételadásra nem képes.

Kelt Torzán, 1889. június 17-én.

Krug Lajos.

HIRDETÉSEK.

769. szám.

1889.

Arverési hirdetmény.

Alulírott községi elüljáróság részéről ezenel közlirre tétetik, hogy Gákova község tulajdonát képező vadászati jog gyakorlása az 1883. évi XX. t. c. 3. §-a értelmében 6 egymásután következő évre, vagyis 1889. augusztus 1-től 1895. évi július hó 31-ig terjedő időszakra f. é. július hó 7-én d. u. 3 órakor Gákova községváránál nyilvános szóbeli árverés útján haszonbérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 16 frt, melynek 10%-a bánatpénzül leteendő.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában megtekinthetők.

Gákován, 1889. június hó 12-én.

Jung Antal,

jegyző.

Dschida Ádám,

3—2
bíró.

675. szám.

1889.

Hirdetmény.

Kis-Hegyes község elüljárósága részéről ezenel közlirre tétetik, miszerint az 1883. évi XX. t. c. 3. §-a értelmében a községet mint erkölcsi testületet illető vadászati jog Kis-Hegyes község határát illetőleg f. é. július hó 2-án d. e. 9 órakor Kis-Hegyes községváránál 1890. évi január hó 1-től 6 évre terjedő időtartamra nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni.

Kikiáltási ár egy évre 50 frt, melynek 10%-a az árverés megkezdése előtt lefizetendő, esetleg a kikiáltási áron alul is ki fog adatni.

Kelt Kis-Hegyesen, 1889. évi június hó 7-én.

Czirák József,

jegyző.

Fratriosevics János,

3—3
bíró.

660. szám.

1889.

Arverési hirdetmény.

Tovarisova község 8276 hold területű tagosított határában az 1883. évi XX. t. c. 2. §-ával nagyobb birtokosok részére biztosított jogok fentartásával 60 frtra becsült községi vadászati jog f. évi augusztus 15-étől kezdődő egymásután 6 évre f. é. július hó 21-én d. u. 3 órakor Tovarisova községváránál haszonbérbe fog kiadatni.

Az árverési feltételek a községjegyzői irodában megtekinthetők.

Tovarisován, 1889. évi június hó 4-én.

Rakics,

jegyző.

Milosztrazsits János,

3—3

h. bíró.

1686. sz.

1888.

Arverési hirdetmény.

A kulai kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közlirre teszi, hogy Schaffer Ferenc Miklós és társai végrehajthatóknak Schmiederer József végrehajtást szenvedő elleni 300 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a hódásghai kir. járásbiróság területén lévő, Déronya község és határában fekvő, a déronyai 161. számú tjkvben Schmiederer József nevén álló A. † alatti (2963—2964.) hr. sz. 950 □ öl szőlőre — melyet 45 frt váltáságtőke terhel — 364 frtban és a déronyai 169. sz. tjkvben ugyanannak nevén álló A. I. alatti (293—294.) hr. s 166. ö. i. sz. háza és 400 □ öl beltelekre 792 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi július hó 23-ik napján délutáni 3 órakor Déronya községváránál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvények 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kulán, 1888. évi szeptember hó 17-én.

A kulai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

6114. szám.

1889.

Arverési hirdetmény.

A szegedi m. kir. jósázigazgatóság kezelése alatt levő s alább felsorolt kincstári koresmaépületek, mint koresmalásra szánt üzleti helyiségek, de italméresi jog nélkül, 1890. évi január 1-től 1892. évi december hó végéig terjedő három évi bértartamra az alább kitézött helyeken és időben, felsőbb jóváhagyás fentartása mellett, nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni. Az árverés megkezdése előtt a kikiáltási árnak 10%-a bánatpénzként az árverező bizottságnál leteendő. A szóbeli árverés megkezdése előtt 50 kros bélyeggel és 10% bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlatok is elfogadhatnak. A zárt írásbeli ajánlatok borítékán a tárgy, melyre az ajánlat tétetik, megnevezendő. Ily ajánlatokban a megajánlott összeg számokkal és betűkkel világosan kiirandó s határozottan kijelendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri és azok minden pontjának magát feltétlenül aláveti. A feltételek az alább megnevezett ispánságoknál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők. Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. Haszonbérbe fognak adatni: **I. Kulán a m. kir. kincstári ispánságnál f. é. július hó 8-án d. e. 10 órakor.** A kulai koresmaépület, istálló és kocsiszin 500 frt, pivnicai koresmaépület, istálló és mézszársékhelyiség 250 frt, új-verbázi zsilipkoresma istállóval 150 frt kikiáltási árral. — **II. Apatinban a m. kir. kincstári ispánságnál folyó évi július hó 11-én d. e. 9 órakor.** Szántovai koresmaépület 250 frt, csataaljai koresmaépület 250 frt, béréghi koresmaépület 160 frt, dautovai koresmaépület 120 frt, gákovai koresmaépület 200 frt, baracska koresmaépület 150 frt, baracska gyurityi csárdaépület 110 frt, karavukovai koresmaépület 220 frt, bogojevai koresmaépület 180 frt, bogojevai gombosi csárdaépület 200 frt, dorozsói koresmaépület 200 frt, dorozsói szt. kúti csárdaépület 80 frt, monostorszeghi koresmaépület 200 frt, monostorszeghi ferencsatornai csárdaépület 60 frt, prigl.-szt.-iváni koresmaépület 300 frt, apatini koresmaépület 500 frt, kernyajai koresmaépület 220 frt, csonolyai koresmaépület és hegyi pince 250 frt kikiáltási árral. — **III. Palánkán a m. kir. kincstári ispánságnál folyó évi július hó 9-én d. e. 10 órakor.** Bukini koresmaépület 120 frt, plávnai koresmaépület 100 frt, paragai koresmaépület 80 frt, szilbási koresmaépület 120 frt, palánkai csébi csárda koresmaépület 60 frt és a csébi csárda melletti 8¹⁰⁰ h. föld 200 frt kikiáltási árral. Ezen föld 1890. január 1-től 1892. szeptember végéig adatik bérbe. — Szegeden, 1889. évi június hó 11-én. **M. kir. államjósázigazgatóság.** (Utányomat nem díjaztatik.) 2—2

Egy igen jó karban levő hat lóerejű, Garett Rikhard-féle

gőzcséplőgép

jutányos áron kapható Veréb

István földbirtokosnál Csantavéren.

S—4

2208. szám.

A titeli járás fősztaligabirjától.

1889.

Pályázat.

Káty községben lemondás folytán megüresedett s évi 400 frt fizetéssel javadalmazott segédjegyzői állomásra pályázat nyitattik.

Pályázni kívánók felhivatnak, miszerint okmányokkal kellőleg felszerelt s a magyar, német és szerb nyelv tudását is igazoló folyamodványukat folyó évi június hó 30-áig ezen hivatalnál nyujtsák be.

Titel, 1889. évi június hó 11-én.

Dr. Nagy Kálmán,

fősztaligabiró.

3—3

1227. szám.
k. ig. 1889.

Árverési hirdetemény.

Almás község határában gyakorlandó vadászati jog 1889. évi augusztus hó 15-től kezdve 6 egymásután következő évre **f. évi július hó 14-én d. u. 3 órakor** árverés útján bérbe adatik.

A kikiáltási ár 300 forintban állapított meg, melynek 10%-a bánatpénzül fizetendő le, egyéb feltételek, úgy a kivételek alá eső földbirtokok tulajdonosainak nevei a községjegyzői irodában bármikor betekintheők.

Almás, 1889. évi június hó 17-én.

Arnold Antal, **Parzén Antal,**
jegyző. bíró.

3972. szám.
k. ig. 1889.

Pályázati hirdetemény.

Járásomhoz tartozó Kúla községben a községségi első irnoki állás megüresedvén, annak és az esetleg megüresülő második irnoki állásnak betöltésére ezennel pályázatot hirdetek és a választás határnapjával **f. évi július hó 6-ának reggeli 9 óráját** a külai községhezátához kitűzöm.

Az első irnoki állással negyedévi részletekben előre felvehető 400 forint, a második irnoki állással pedig 350 forint évi fizetés van összekötve.

A pályázni kívánókat felhívom, hogy szabály szerint felszerelt pályázati kérvényeiket f. évi július hó 5-ének délutáni 5 órájáig benyújtásuk, mert később érkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Kúlán, 1889. évi június hó 17-én.

Molnár Károly,
főszolgabíró.

3967. szám.
k. ig. 1889.

Árlejtési hirdetemény.

Ezennel közhírré teszem, miszerint Bács-Bodrogh vármegyébe kebeleztet Szt-Tamás községben folyó évi július hó 20-án reggeli 9 órakor Szt-Tamás községhezátójánál két egyenkint 10,000 forinttal előirányzott iskola építése tekintetében árlejtés fog tartatni.

A vállalkozni szándékozók felhívom, hogy a nyilvános szóbeli és zárt ajánlataikat 10% bánatpénzzel ellátva, a mondott napra hozzám nyújtásuk be.

Az építési terv és feltételek Szt-Tamás község elöljárójánál tekintheők meg.

O-Becse, 1889. június hó 17-én.

Gombos Béla,
főszolgabíró.

3-1

Árverési hirdetemény.

Ezennel közhírré teszem, hogy a dr. Strasser Lajosnak Mayer István, Mayer János és Mayer Pál elleni ügyében a zombori tekintetes kir. törvényszéknek mint telekkönyvi hatóságnak 1888. évi 3884., 3885. és 3886. sz. a végzésével zár alá vett és nevezett adások tulajdonát képező, úgy Sztanisics mint Nemes-Militics határában fekvő ingatlanok és ingatlan-jutalékokból a folyó 188% gazdasági évben ugarnak hagyott földrészek őszi vetésre (ugarolásra) **1889. évi június hó 30-án reggeli 8 órakor Sztanisics községhezátójánál** nyilvános szóbeli árverés útján azonnali készpénz fizetése mellett bérbe fognak adatni.

Kikiáltási ár katasztr. holdanként 20 forint.
Zombor, 1889. június hó 14-én.

Városov László,
bíróilag kirendelt zárgondnok.

3931. szám.
k. ig. 1889.

Pályázati hirdetemény.

Járásomhoz tartozó Kucura községben a községségi végrehajtói állás megüresedvén, mely állással havi részletekben előre felvehető évi 300 forint fizetés van egybekötve.

Ez állás betöltésére határnapul **f. évi július hó 5-ének d. e. 9 óráját** a kucurai községhezátójához kitűzöm és a pályázni kívánókat felhívom, hogy szabály szerint felszerelt pályázati kérvényeiket f. évi július hó 4-ének délutáni 5 órájáig benyújtásuk, mert később érkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Kúlán, 1889. évi június hó 17-én.

Molnár Károly,
főszolgabíró.

2-1

1670. sz.
kig. 1889.

Csantavér község elöljárói.

Haszonbéri hirdetemény.

Csantavér község elöljárósága részéről ezenel közhírré tétetik, miszerint az 1883. évi XX. t. c. 3. §-a értelmében a községet mint erkölcsi testületet illető vadászati jog községünk határát illetőleg **f. évi július hó 28-án d. e. 9 órakor** Csantavér községhezátójánál 1890. évi január hó 1-től 6 évre terjedő időtartamra nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a községhezátójánál bármikor betekintheők.

Csantavéren, 1889. évi június hó 23-án.

Szokola Gyula, **Horváth Péter,**
jegyző. 3-1 albíró.

Gép-eladás.

Teljesen jó karban levő, 20 tényleges lóerejű, Schimmelbusch-féle fekvő gőzgép, Cornwall-kazán és Condensatioval felszerelve eladó.

Bővebb felvilágosítást ad

ERTL és SCHWERER,

3-1

hódsághi gözmalom.

A NEW-YORK

életbiztosító társaság

Alapított 1845-ben s tisztán kölcsönösségen alapul.

1889. január 1-én az aktívák 484 millió frankra rugtak. Felosztható nyeresémény-többlet 36.703,761 frank.

A tőkeletétek jövedelme 22 millió frank, ami az aktívák 5%-át meghaladja és a tartalék 5%-%-át teszi.

Fennállása óta, 1889. január 1-ig a társaság kifizetett:

Esedékes biztosításokért . . . 300.693,499 frankot.
Nyeresémények és visszaváltásokért 306.814,310 "

Az 1888-ban ujonnan felvett biztosítások 647 millió frankra emelkednek.

A társaság Európa fővárosaiban épügy mint Ázsiában, Afrikában, Amerikában fiókokat állított fel. Miután tisztán kölcsönösségen alapul és miután ninesenek részvényesi, **a tőke és nyeresémény a biztosítottak kizárólagos tulajdona marad.**

Referenciák Magyarországon:

A magyar általános hitelbank.
A pesti magyar kereskedelmi bank.
Strasser és König Budapest.
Deutsch Ignác és fia Budapest.

Közelebbi felvilágosításokat ad:

a „New-York“ életbiztosító-társaság igazgatósága,
Budapest, koronaherceg-utca 20., és a zombori főügynöksége: Barány Lipót és fia urak. 8-5

651. szám.
kig. 1889.

Veprovác községe.

Árverési hirdetemény.

Veprovác község határában a község mint erkölcsi testület és az urbéri birtokosok tulajdonához tartozó területen a vadászati jog 1890-ik évi január 1-től számítandó egymásután 6 évre folyó évi augusztus hó 11-én d. u. 3 1/2 órakor Veprovácban a községhezátójánál nyilvános árverés útján bérbe adatni fog. Kikiáltási ár egy évre: 15 forint.

Veprovác, 1889. június 19-én.

Zányi József, **Rentz Péter,**
jegyző. 1-1 bíró.

1164. szám.
kig. 1889.

Hirdetemény.

Alulírottak részéről ezenel közhírré tétetik, hogy Gara község területére nézve a vadászati jog 1890. évi január hó 1-től számítandó 6 évi időtartamra **f. é. július 7-én d. u. 4 órakor** Gara községhezátójánál nyilvános árverés útján bérbe fog adatni.

Kikiáltási ár egy évre 20 forint.

Árverezni kívánók az árverés megkezdése előtt 10% bánatpénzt tartoznak letenni.

Kelt Garán, 1889. június hó 9-én.

Pencz Ádám, **Heffner Ferenc,**
jegyző. 3-2 bíró.

Zombor, 1889. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából

1286. szám.
1889.

Árverezési hirdetemény.

Pacsér község határában az 1883. évi 20. t. c. 3. §. értelmében gyakorlandó vadászati jog 1889. évi augusztus hó 1-től kezdve 6 egymásután következő évre **f. é. július hó 7-én d. e. 9 órakor** Pacsér községhezátójánál árverés útján bérbe fog adatni.

Kikiáltási ár egy évre 25 forintban állapított meg, melynek 10% bánatpénze az árverés megkezdése előtt letendő.

Pacsér, 1889. június hó 8-án.

Bogyó Ödön, **Takáts Sándor,**
h. jegyző. 3-3 bíró.

7039. szám.
1889.

Árlejtési hirdetemény.

Alulirt m. kir. jószágigazgatóság részéről ezenel közhírré tétetik, hogy az alább megnevezett helyreállítási munkálatoknak vállalatba adása céljából zárt írásbeli ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni. Az árlejtés megkezdése előtt 10% bánatpénz letendő s az 50 kros bélyeggel ellátott szabályszerű zárt írásbeli ajánlatokhoz is 10% bánatpénz melléklendő; ily zárt ajánlatok a nyilvános verseny megkezdése előtt az árlejtő bizottsághoz nyújtandók be. Közelebbi feltételek az illető s alább megnevezett kincst. ispánságoknál, úgy ezen kir. jószágigazgatóságnál is naponta betekintheők. Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. Vállalatba fognak adatni a következő helyreállítási munkálatok: **I. Palánkán a kincst. ispánság hivatalos helyiségében f. évi július hó 9-ik napján d. e. 9 órakor. Palánkai ispáni laképület** helyreállítása iránt 162 forint 07 kros kikiáltási árral. — **II. Apatinban a kincst. ispánság hivatalos helyiségében f. évi július hó 12-ik napján d. e. 9 órakor. 1. Monostorszeghi csárda** helyreállítása iránt 96 forint 01 kros kikiáltási árral. 2. **Csataaljai korcsmaépület** helyreállítása iránt 737 forint 75 kros kikiáltási árral. 3. **Gyurityi csárda** helyreállítása iránt 366 forint 51 kros kikiáltási árral. 4. **Béregi korcsma** helyreállítása iránt 32 forint 27 kros kikiáltási árral. 5. **Apatini korcsma** helyreállítása iránt 508 forint 23 kros kikiáltási árral. 6. **Zombori volt mérnöki lak** helyreállítása iránt 55 forint 38 kros kikiáltási árral. 7. **Veprováci r. kath. plébánia-épület** helyreállítása iránt 85 forint 60 kros kikiáltási ár s 7 forint 60 krossal megállapított s a hitközség által viselendő kézi és igás napszám természetben vagy készpénzbeni kiszolgáltatása mellett. 8. **Bezdáni r. kath. templom** helyreállítása iránt 267 forint 44 kros kikiáltási ár s a hitközség által viselendő kézi és igás napszámoknak természetben vagy annak 40 forinttal megállapított váltáságára kiszolgáltatása mellett; és ezzel együtt a **bezdáni r. kath. plébániaépület** helyreállítása iránt 261 forint 90 kros kikiáltási ár s a hitközség által viselendő kézi és igás napszámoknak természetben vagy annak 72 forint 56 krossal megállapított váltáságára kiszolgáltatása mellett. 9. **Béregi r. kath. templom** helyreállítása iránt 226 forint 35 kros kikiáltási ár s a hitközség által viselendő kézi és igás napszámoknak természetben vagy annak 78 forint 52 krossal megállapított váltáságára kiszolgáltatása mellett. 10. **Dautovai r. kath. plébánia** helyreállítása iránt 837 forint 12 kros kikiáltási ár s a hitközség által viselendő kézi és igás napszámoknak természetben vagy annak 6 forint 64 krossal megállapított váltáságára kiszolgáltatása mellett. 11. **Gákovai r. kath. plébánia** helyreállítása iránt 157 forint 38 kros kikiáltási ár s a hitközség által viselendő kézi és igás napszámoknak természetben vagy annak 28 forint 43 krossal megállapított váltáságára kiszolgáltatása mellett; és ezzel együtt a **dautovai r. kath. templom** helyreállítása iránt 77 forint 60 kros kikiáltási ár s a hitközség által viselendő kézi és igás napszámoknak természetben vagy annak 6 forint 64 krossal megállapított váltáságára kiszolgáltatása mellett. 12. **Krusevlyai r. kath. templom** helyreállítása iránt 321 forint 57 kros kikiáltási ár s a hitközség által viselendő kézi és igás napszámoknak természetben vagy annak 68 forint 03 krossal megállapított váltáságára kiszolgáltatása mellett; és ezzel együtt a **krusevlyai r. kath. plébániaépület** helyreállítása iránt 21 forint 40 kros kikiáltási ár mellett. — **III. Kúlán a kincst. ispánság hivatalos helyiségében f. évi július hó 8-ik napján d. e. 9 órakor. 1. Pivnicai kincst. korcsmaépület** helyreállítása iránt 242 forint 07 kros kikiáltási árral. 2. **Uj-verbászi zsilipkorcsma** helyreállítása iránt 92 forint 05 kros kikiáltási árral. 3. **Kulai sörház** helyreállítása iránt 1717 forint 53 kros kikiáltási árral. 4. **Kishegyesi r. kath. plébániaépület** helyreállítása iránt 86 forint 20 kros kikiáltási ár s a hitközség által viselendő kézi és igás napszámoknak természetben vagy annak 8 forinttal megállapított váltáságára kiszolgáltatása mellett. — Szegeden, 1889. évi június hó 14-én. **M. kir. államjószágigazgatóság.** (Utányomás nem díjazatik.) 2-2

2209. szám.
kig. 1889.

Pályázat.

Káty községben betöltendő s 240 forint évi fizetéssel javadalmazott adóvégrehajtói állásra pályázatot nyitok.

Pályázni szándékozók okmányolt kérvényeiket **folyó hó 30-áig** hivatalomhoz nyújtásuk be.

Titel, 1889. évi június hó 11-én.

Dr. Nagy Kálmán,
főszolgabíró.

3-3